

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 17

DOM
2015-02-09
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
20735-14

Sida 1 (6)

SÖKANDE
Homsan AB, 556787-1818

Ombud: Jur.kand. Marion Kronberg och
Advokat Madeleine Sifvert
Advokatfirman Nova AB
Box 55996
102 16 Stockholm

MOTPART
Skärholmens stadsdelsnämnd i Stockholms stad
Box 503
127 26 Skärholmen

SAKEN
Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2015 -02- 0 9	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 562793

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Skärholmens stadsdelsnämnd i Stockholms stad (stadsdelsnämnden) genomför en upphandling av dagliga verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Enligt tilldelningsbeslut meddelat den 28 augusti 2014 har stadsdelsnämnden beslutat att teckna avtal med annan leverantör än Homsan AB (Homsan).

Homsan ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna om att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett, på så sätt att anbudsutvärderingen görs om, med iakttagande av principerna om likabehandling och transparens innebärande att anbudsgivaren Frösunda Omsorg AB (Frösunda) ska tilldelas en lägre totalpoäng vid utvärderingen av anbudet, samt att Homsan ska tilldelas en högre totalpoäng. I andra hand yrkar Homsan att förvaltningsrätten ska förordna om att upphandlingen ska göras om då förfrågningsunderlaget är så otydligt utformat att det av rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolkas – och har tolkats – på olika sätt. Till stöd för sin talan anför Homsan i huvudsak följande.

Utvärderingen

Frösundas anbud har felaktigt tilldelats för höga poäng för flera mervärden. Homsans anbud har utförliga beskrivningar och har för ett stort antal mervärden tilldelats för låga poäng. Som skäl för att Homsan inte tilldelats full poäng har för flera mervärden angivits att anbudet saknar beskrivning omfattande uppföljning, något som inte efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Homsans anbud har en referens till FN:s värdegrund. I flera fall har inte Stadsdelsnämnden angivit vad som brister i Homsans beskrivning.

Förfrågningsunderlaget

De bedömningsgrunder som stadsdelsnämnden har ställt upp är i flera fall så otydligt formulerade att en presumtiv anbudsgivare inte har kunnat utläsa vad som tillmäts betydelse vid utvärderingen. Det framgår av upphandlingsprotokollet att stadsdelsnämnden inte har utgått från förfrågningsunderlaget vid genomförandet av utvärderingen, vilket har påverkat poängsättningen. Modellen har även gett stadsdelsnämnden ett betydande utrymme för subjektiva bedömningar vid utvärderingen. Eftersom inga mål har angivits har det inte gått att fastställa vilken information som krävts för att en anbudsgivare ska kunna erhålla full poäng.

Stadsdelsnämnden bestrider Homsans yrkanden och anför i huvudsak följande. Såväl utformningen av upphandlingens utvärderingsmodell som genomförandet av utvärderingen har skett med iakttagande av principerna om transparens och likabehandling.

Utvärderingen

Homsans beskrivningar visar i flera fall inte tillfullo hur man tillmötesgår de uppsatta målen. Bristerna i Homsans anbud utgörs till exempel av att beskrivningen inte tillfullo visar att företagets värdegrund harmonierar med FNs värdegrund.

Förfrågningsunderlaget

Förfrågningsunderlaget åskådliggör vad som krävs för att en anbudsgivare ska erhålla full poäng. Det har således varit möjligt för anbudsgivarna att med tillräcklig grad av säkerhet avgöra vilka faktorer som kommer att bedömas och hur utvärderingen kommer att ske. Utformningen av förfrågningsunderlaget uppfyller kraven på likabehandling och transparens enligt LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att han har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot någon grundläggande princip eller bestämmelse i LOU.

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (RÅ 2009 ref. 69). Det är således Homsan som har att visa att Stadsdelsnämnden har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU samt att bolaget har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

Förfrågningsunderlaget

Utgångspunkten är att en upphandlande myndighet är fri att själv bestämma föremålet för upphandlingen och bestämma de kvalitetsnivåer, prestanda m.m. som ska gälla för upphandlingen så länge det sker inom ramen för gemenskapsrätten. De grundläggande principer som ska efterlevas vid en offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Proportionalitetsprincipen innebär att alla åtgärder som vidtas ska både vara nödvändiga och lämpliga med hänsyn till det syfte om eftersträvas. Transparensprincipen uttrycks genom öppenhetskravet i 1 kap. 9 § LOU, och innebär att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet. En anbudsgivare ska genom förfrågningsunderla-

get kunna få insikt i hur kvalifikationen och utvärderingen av dess anbud kommer att bedömas. Av RÅ 2002 ref. 50 framgår emellertid att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Homsan har gjort gällande att förfrågningsunderlaget är så otydligt utformat att det av rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolkas – och har tolkats – på olika sätt. Enligt förfrågningsunderlaget ska stadsdelsnämnden, bland de anbud som visat att samtliga ställda krav på leverantör och tjänst är uppfyllda, anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån 26 mervärden inom 8 olika kategorier där varje mervärde ger 0-4 poäng motsvarande det mervärde beskrivningen innebär. Vid varje mervärde anges vad anbudets beskrivningar bör visa på. För att erhålla till exempel 4 poäng skulle ett anbuds beskrivning till fullo tillmötesgå de uppsatta målen, inte innehålla brister av betydelse och visa på mycket god förståelse för det uppdrag som ska genomföras. Även om denna motivering är allmänt hållen anser förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget i förevarande upphandling är tillräckligt tydligt och förutsebart för att en anbudsgivare ska kunna avge ett konkurrenskraftigt anbud. Det har således, enligt förvaltningsrätten, inte framkommit att förfrågningsunderlaget bryter mot den grundläggande principen om transparens. Skäl för ingripande enligt LOU saknas därmed i denna del.

Utvärderingen

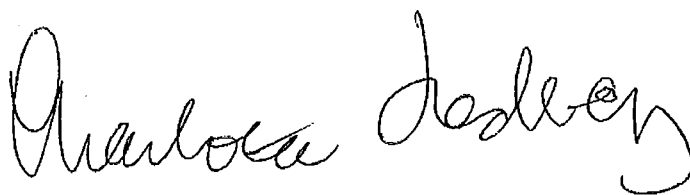
Homsan har gjort gällande att Stadsdelsnämndens utvärdering är felaktig och att Frösunda ska tilldelas en lägre totalpoäng vid utvärderingen av anbuderna samt att Homsan ska tilldelas en högre totalpoäng. Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det inte ankommer på domstolen att göra någon egen utvärdering av anbuderna. Förvaltningsrättens prövning utgör

endast en kontroll av om det finns skäl att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 1 § LOU. Det ankommer inte på domstolen att i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut. Förvaltningsrätten, som inte kan ikläda sig upphandlande enhets roll när det gäller utvärdering av anbud, konstaterar vidare att Stadsdelsnämndens motivering till varför Homsan och Frösunda tilldelats de poäng de tilldelats är saklig och utgår från Stadsdelsnämndens uppställda krav. Mot den bakgrunden och det faktum att upphandlande enhet kan anses ha tolkningsföreträde vid utvärderingen av de anbud som mottagits anser förvaltningsrätten inte att Stadsdelsnämnden, i sin betygsättning av Homsan och Frösunda, brutit mot några bestämmelser eller grundläggande principer för offentlig upphandling.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att det saknas skäl att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Charlotte Hedberg
Rådman

Johannes Dahlman har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

